

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

m.registrator@regeringskansliet.se

Remissyttrande över promemorian ”Vattenkraft och vattenmiljö”

Inledning

Holmen har tagit del av de remissvar över promemorian ”Vattenkraft och vattenmiljö” (”Promemorian”) som har lämnats av Svenskt Näringsliv och Skogsindustrierna och står bakom de synpunkter som där framförts. Med anledning av den stora oro vi känner för de konsekvenser som en lagstiftning baserad på innehållet i Promemorian skulle kunna få för den fortsatta utvecklingen av svensk skogsindustri anser vi det angeläget att också lämna ett eget kort yttrande där vi fokuserar på några för svensk skogsindustris framtida konkurrenskraft avgörande frågor.

Holmen är en koncern som tillverkar tryckpapper, kartong och sågade trävaror och också äger skog och krafttillgångar (vatten- och vindkraft). I Sverige bedrivs produktionen vid ett kartongbruk, två pappersbruk och tre sågverk. Konkurrensen inom branschen är hård och internationell. Våra anläggningars fortlevnad förutsätter ett kontinuerligt arbete för att utveckla processer och produkter. Genomförandet av nödvändiga förändringar kräver tillståndsprövningar. För att svensk skogsindustri ska behålla sin konkurrenskraft krävs då förutsättningar som är jämförbara med de förutsättningar som gäller i andra länder. En tillståndsprövning som präglas av effektivitet och förutsebarhet och samtidigt tar hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet är ett exempel på en sådan förutsättning. Holmen anser att Promemorians förslag i vissa delar går i motsatt riktning och vill särskilt peka på följande punkter.

Tudelad prövning och begreppet ”äventyra”

Promemorians förslag innebär att tillståndsprocessen ska innefatta först en prövning av huruvida en åtgärd kan innebära en försämring och sedan, om åtgärden inte bedöms medföra en försämring, i ett nästa steg huruvida åtgärden ändå kan anses äventyra möjligheterna att följa en miljökvalitetsnorm. Utöver invändningen att logiken i sådan ordning framstår som bristfällig eftersom det första ledet i prövningen torde bli onödig, är det uppenbart att begreppet ”äventyra” är för vagt. En verksamhetsutövare måste med rimlig säkerhet kunna göra en bedömning av förutsättningarna för att få tillstånd att genomföra en åtgärd innan ett beslut om att inleda en tillståndsprocess fattas. Förslagets skrivning om ”äventyra” innebär en stor risk för att det blir omöjligt att med acceptabel säkerhet kunna göra en sådan bedömning.

Miljö- och energidepartementet
Stockholm

Total omprövning

Promemorians förslag att total omprövning ska vara huvudregel framstår som synnerligen svårförståeligt. Rimligen borde lagstiftarens strävan vara att prövningen ska vara så effektiv som möjligt. Ett miljötillstånd för en skogsindustri spänner över många områden, där vattenverksamheten ofta utgör en väl avgränsad och mindre del. Redan idag, när många ärenden för miljöfarlig verksamhet avgörs genom ändringstillstånd, är handläggningstiderna oacceptabelt långa. En total omprövning innebär naturligtvis ytterligare ökade handläggningstider och kostnader. Samhällets intresse måste rimligen vara att korta handläggningstiderna och därmed värna en fortsatt utveckling vid anläggningar belägna i Sverige.

Statusklassning och prövning av innehållet i miljökvalitetsnormer

Promemorians förslag innebär att prövningen kommer att utgå från Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten och inte från bilaga V till ramdirektivet. Föreskrifterna innehåller på förhand fastställda gränsvärden för kvalitetsfaktorer och parametrar. En lagstiftning i enlighet med förslaget innebär att det saknas möjlighet att ta hänsyn till de individuella förhållandena i den relevanta vattenförekomsten. En sådan ordning framstår som orimlig mot bakgrund av att starka skäl talar för att många skogsindustrier ligger i områden där bedömningsgrunderna för såväl bottenfauna som makrovegetation inte fullt ut är tillämpbara. Orimligheten förstärks av den omständigheten att ramdirektivet, när det är fråga om utsläpp, inte medger att undantag meddelas i andra fall än då en vattenförekomsts status sänks från "hög" till "god". Att vattenförekomsterna vid den svenska skogsindustrins anläggningar har hög ekologisk status med dagens tillämpning torde höra till sällsyntheterna. Om inte tillståndsmyndigheten har möjlighet att ta hänsyn till de individuella förhållandena i den relevanta vattenförekomsten finns det därför en uppenbar risk för att en anläggning som önskar genomföra en för anläggningens fortlevnad nödvändig ändring av verksamheten inte kommer att kunna få tillstånd även om statusen för den relevanta vattenförekomsten faktiskt inte kan anses bli försämrad.

Stockholm den 2 oktober 2017

För **Holmen AB**

Ola Schultz-Eklund

Teknisk direktör